

# Oppfølging om den europeiske menneskerettighetsdomstol og privat eiendomsrett

*Klassekampen* 29. mai 2015

Hans Ebbing stiller i sin kommentar til vår kronikk om Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) spørsmål om privat eiendomsrett er en menneskerettighet og om verdien av denne retten bør bestemmes av markedet. Vi behandlet riktignok en sak som gjaldt eiendomsretten, nemlig EMDs avgjørelse om den norske tomtfesteloven. Men vår problemstilling var om EMDs dom innebar et uheldig inngrep i den norske demokratiske friheten. Vi hevdet at EMD bidro til en mer demokratisk behandling ved å stille krav til at lovgiver må redegjøre for at det er tatt de relevante hensyn til begge parter, tomteeiere og –festere før vedtak fattes.

Vi kan konstatere at Norge gjennom et demokratisk vedtak har sluttet seg til den folkerettslige tilleggsprotokollen som gir et vern av eiendomsretten. Tilsvarende bestemmelser finnes i flere grunnlover, deriblant den norske. Vårt spørsmål var: gitt at våre folkevalgte har gitt EMD myndighet til å overvåke respekten for eiendomsretten, er det da udemokratisk at EMD kritiserer Stortingets sviktende beslutningsgrunnlag for tomtfesteloven?

At markedsverdi ikke alltid ivaretar innbyggernes interesser, blant annet når det gjelder boliger (om ikke hytter) er et viktig poeng – som også EMD anerkjenner. Men temaet for tomtfestesaken – og for vår kommentar - er altså et annet: gitt at det er et sprik mellom festeavgift og markedsverdi, hvordan skal forskjellen fordeles – all den tid norske folkevalgte valgte å forplikte seg til å respektere eiendomsretten? EMD uttalte seg ikke om markedets moralske fortrefelighet, men om noe annet: Å la verdistigningen gå til fester heller enn til eier av tomten uten å drøfte alternativer er i strid med Norges folkerettslige forpliktelser.